

Ministerie van LNV
t.a.v. mevrouw A. Burger
Ministerie van VWS
t.a.v. de heer P.H. Huijts

Onderwerp

Aanvullend advies Q-koortsmaatregelen deskundigenoverleg 10 december 2009

Geachte mevrouw Burger, geachte heer Huijts,

Datum

10 december 2009

Ons kenmerk

830/2009/LCI/JvS/TO

Blad

1/3

Behandeld door

T. Oomen

Landelijke Coördinatie
Infectieziektebestrijding

Tel (030) 274 7000

Fax (030) 274 4455

ton.oomen@rivm.nl

Dit advies is een aanvulling op de adviesbrief van 4 december. Het huidige advies is tot stand gekomen in een telefonische vergadering op 10 december met een beperkt aantal deskundigen (zie bijlage). In de brief van 4 december zijn de effecten van verschillende veterinaire strategieën op de humane epidemie van Q-koorts door deskundigen beoordeeld. In dit aanvullende advies behandelen we de specifieke vragen die door de ministeries van VWS en LNV zijn gesteld.

De deskundigen benadrukken dat de adviezen gericht zijn op het terugdringen van het aantal abortussen bij besmette dieren waardoor een forse reductie van de uitscheiding van *C. burnettii* in 2010 wordt bewerkstelligd. Er wordt nu niet ingegaan op het gewenste beleid voor na 2010.

De aanvullende vragen concentreren zich op het mogelijk effect van individueel testen van dieren Dit betreft:

1) De uitvoering van strategieën 5 en 6.

In bijgevoegde beslisboom, die door de ministeries van VWS en LNV zijn opgesteld, is in kaart gebracht wat de beslispunten zijn voor de uitvoering van strategieën 5 en 6 en op welke situaties de aanvullende vragen betrekking hebben.

2) Onderstaand geven wij per blokje de gestelde vragen en de reactie van de deskundigen. Over de rode blokjes in de beslisboom is duidelijkheid.

Ad A: Niet besmette drachtige dieren van op tijd gevaccineerde positieve bedrijven

Hoe groot is het risico voor de volksgezondheid dat drachtige geiten die nu niet besmet zijn, alsnog op korte termijn besmettelijk worden doordat zij in een besmette stal staan, dan wel dat zij de bacterie alsnog gaan uitscheiden?

Antwoord:

Een klein aantal dieren zal *ten onrechte* negatief getest worden. Daarnaast is er een risico op *nieuwe* infecties bij een laag percentage dieren. Door de eerdere vaccinatie zullen al deze dieren vermoedelijk niet aborteren. Bij een abortus worden miljarden Q-koorts bacteriën uitgescheiden. Bij het voldragen aflammeren van besmette dieren komen echter ook miljoenen Q-koorts bacteriën vrij. De deskundigen zien hierin een rechtvaardiging om dieren op deze bedrijven individueel te testen, en alleen de positieve dieren af te voeren. Wanneer een bedrijf zwaar besmet is, is het risico op nieuwe infecties bij nog negatief geteste dieren hoger.

Daarom geven wij u in overweging om bij hoog besmette bedrijven ook de niet besmette drachtige dieren af te voeren. Het onderscheid tussen hoog en laag besmette

Datum

10 december 2009

Ons kenmerk

830/2009/ LCI/ JvS/TO

Blad

2/3

bedrijven is arbitrair. Deze grens kan op korte termijn nader uitgewerkt worden door veterinaire deskundigen. Een suggestie daarvoor is meer of minder dan 50% besmettingen van de drachtige dieren.

Ad B: Besmette niet drachtige dieren van op tijd gevaccineerde positieve bedrijven

Betreft strategie 5b uit het advies. Is er een onderbouwing om een besmet niet-drachtig dier niet te ruimen?

Antwoord:

Het gaat hier om niet drachtige dieren (dat wil zeggen, niet drachtig of drachtig geweest in het lammerseizoen 2009/2010) waarvan de uitscheiding van *C. burnetii* beperkt wordt geacht. Aangezien de adviezen gericht zijn op het terugdringen van het uitscheiden van zeer grote hoeveelheden *C. burnetii* bij abortus en aflammeren van besmette dieren, heeft het voor 2010 geen grote meerwaarde om deze dieren af te voeren.

Ad C: Niet besmette niet drachtige dieren van op tijd gevaccineerde positieve bedrijven

Betreft strategie 6. Hoe groot is de kans dat gevaccineerde dieren in verloop van tijd besmet raken?

Antwoord:

Er is een beperkt risico op nieuwe infecties voor deze dieren. Echter, bij een fokverbod voor besmette bedrijven worden deze dieren niet drachtig en blijft de uitscheiding van *C. burnetii* beperkt. Het heeft voor 2010 geen grote meerwaarde deze dieren af te voeren.

Ad D en Ad E: Besmette en niet besmette niet drachtige dieren van niet gevaccineerde positieve bedrijven

Eveneens strategie 6 waarvan in de adviesbrief van 4 december is aangegeven dat er weinig meerwaarde wordt gezien t.o.v. strategie 5a.

Uw vragen:

1) Wat is de onderbouwing van deze beperkte meerwaarde?

Antwoord:

Zie antwoord bij B en C

2) Wat zijn de argumenten om vanwege het risico voor de volksgezondheid hiertoe over te gaan?

Antwoord:

Voor 2010 zijn daarvoor geen argumenten.

3) Wat is de meerwaarde van deze strategie voor het specifieke besmette bedrijf (bijv. snelle sanering)?

Antwoord:

Voor 2010 is daarvoor geen meerwaarde.

4) Is er een meerwaarde voor 2010 of alleen voor de langere termijn, wetende dat de verplichte vaccinatie wordt ingezet op deze bedrijven?

Antwoord:

De meerwaarde kan worden gezien als een plan van aanpak om bedrijven snel naar een negatieve status te geleiden.

5) Is de meerwaarde te kwantificeren en kan de eventuele meerwaarde afgezet worden tegen het risico dat aanwezig is voor volksgezondheid uit andere diersoorten (bijv. vleeschapen)?

Datum

10 december 2009

Ons kenmerk

830/2009/ LCI/ JvS/TO

Blad

3/3

Antwoord:

De meerwaarde kan niet worden gekwantificeerd.

Aanvullend advies:

- De deskundigen adviseren u om gedurende de lammerperiode (tot juli 2010) de frequentie van het tankmelkonderzoek te verhogen naar 1x per 2 weken, om daarmee negatieve bedrijven die alsnog positief worden sneller op te sporen.
- Bij het scannen van dieren op het al of niet drachtig zijn dient deze test ter meerdere zekerheid te worden herhaald indien het eerste resultaat negatief is en het scannen vroeg in de vermoedelijke drachtperiode is uitgevoerd.
- Bij het uitvoeren van de maatregelen is snelheid geboden bij die koppels waarvan het aflammeren al in december en begin januari wordt verwacht.

Hoogachtend,

prof.dr. R.A. Coutinho
directeur Centrum Infectieziektenbestrijding

Bijlagen

- Beslisboom ruimen ja/nee
- Deelnemers deskundigenoverleg